

Fylkestingets behandling:

Fylkesvaraordfører Inger-Christin Torp (Ap) overtok ledelsen av forhandlingene under behandlingen av spørsmålet.

Representanten Gretha Thuen (H) framsatte følgende spørsmål:

Krav til fremvisning av ID for personer som bærer ansiktsdekkende plagg.

Det vises til leder i Fredrikstad Blad 9. februar 2015, sitat: *«hvor Østfold kollektiv innrømmer at de ikke har tatt formell stilling til hvordan passasjerers bruk av heldekkende ansiktsplagg skal håndteres. Likevel har det blitt sendt ut en epost til alle sjåførere om at personer med ansiktsdekkende plagg skal slippe å vise ansiktet så lenge de har gyldig legitimasjon. Dette later til å være en hastebeslutningen som følge av episoden i Moss».*

Høyre mener at det vil være klokt å ta en grundigere vurdering og å belyse alle aspekter ved denne type og beslektede saker før beslutning fattes. Deler fylkesordføreren dette synet og hvordan vil han i så fall følge opp saken?

Fylkesordførerenes besvarte spørsmålet slik:

Bakgrunnen for saken var en skoleelev i Moss som ikke ville avdekke ansiktet i forbindelse med framvisning av legitimasjon på bussen. I henhold til befordringsvedtektene for lokale bussreiser i Østfold, skal passasjerer vise legitimasjon uoppfordret ved bruk av rabattordninger. Gyldig legitimasjon skal ha bilde slik at sjåfør eller kontrollør skal ha mulighet til avklare om det fremlagte ID-kortet gjelder for personen som skal løse billett. Sjåføren i Nettbuss Øst kan etter fylkesordførerenes vurdering derfor ikke klandres for å ha fulgt opp kravet til legitimasjon, og dette er også informert til selskap og sjåfør.

Enkelte kunder har også gitt uttrykk for at de føler seg utrygge i nærheten av personer som bruker ansiktsdekkende hodeplagg på bussen. Fylkesordføreren synes det er trist at noen opplever utrygghet på bussene, og jeg har forståelse for at dette generelt oppleves som både ubehagelig og fremmed i vårt samfunn. Det er imidlertid slik at det i det norske samfunnet ikke er noe forbud mot bruk av heldekkende ansiktsplagg og det er svært vanskelig å se for seg å innføre forbud på enkelte arenaer. Det er også bakgrunnen for at Østfold fylkeskommune i sin tid innførte forbud mot heldekkende ansiktsplagg i undervisningssituasjonen, men ikke generelt på skolene våre. Her var det med andre ord pedagogiske årsaker til forbudet. Tilsvarende må det være kravet til legitimasjon i sammenheng med bruk av rabattordninger eller rett til fri skoleskys som må være styrende. Bussjåførene har ingen mulighet eller myndighet til å vurdere om kunder eller kundegrupper skal eller ikke skal kunne benytte busstilbudet i Østfold. En person som ønsker å skjule ansiktet sitt skal altså kunne gjøre dette og samtidig benytte offentlige busstilbud. Det er imidlertid en utfordring å følge opp kravet om legitimasjon hvis kunden benytter rabatterte billettordninger, og det er dette spørsmålet saken gjelder.

Etter den omtale hendelsen ble det gjort en vurdering i fylkeskommunen om hvordan man skal forholde seg til legitimasjonsplikten versus ansiktsdekkende hodeplagg. Beslutningen om praktisering ble tatt av fylkesrådmannen i samråd med Østfold kollektivtrafikk, og informasjonen ble sendt Nettbuss Øst som igjen informerte sine sjåførere. Beslutningen går ut på at legitimasjon skal framvises ved bruk av rabattordninger, men at personer med ansiktsdekkende plagg skal slippe å vise ansiktet sitt. Det ble bl.a. lagt til grunn for

beslutningen at det totalt kun dreier seg om 4-5 passasjerer i Østfold som i dag benytter ansiktsdekkende hodeplagg. Videre ble det lagt til grunn en forståelse for at det kan oppleves belastende for disse reisende gjentatte ganger å måtte vise ansiktet foran andre kunder fremst i bussen. Imidlertid har Østfold kollektivtrafikk en avtale med Securitas om billettkontroller om bord i bussene, hvor det er enklere å gjennomføre ID-kontroll på en diskre måte. I disse tilfeller vil det fortsatt være krav om å vise ansiktet ved fremvisning av legitimasjon ved bruk av rabattordninger.

Fylkesordføreren støtter fylkesrådmannens vurderinger i denne saken, og er kjent med at tilsvarende praksis følges i våre nabofylker.

Fylkesordfører Ole Haabeth (Ap) framsatte følgende forslag:

Fylkestinget tar fylkesordføreren svar til orientering.

Votering:

Fylkesordfører Ole Haabeths forslag ble enstemmig vedtatt.

Fylkestingets vedtak 26.02.2015:

Fylkestinget tar fylkesordføreren svar til orientering.

Følgende hadde ordet i saken: Fylkesordfører Ole Haabeth og Gretha Thuen.